

ETIČKI KODEKS UDRUŽENJA ZA SISTEMSKU PRAKSU I TERAPIJU

UVOD

Ovaj etički kodeks je obavezujući za svakog člana Udruženja za sistemsku praksu i terapiju (USPIT). Odnosi se na sve članove i obavezujući je dokument za članove USPIT-a. Važnost poštovanja etičkog ponašanja je od suštinskog značaja za psihoterapijski rad i savjetodavnu praksu i stoga je posvećenost svakodnevnoj primjeni etičkih principa obavezujuća za svakog člana. Svi članovi USPITa prihvataju da prakticiranje psihoterapije zahtjeva odgovornost u odnosu na njih same, u odnosu na njihove psihoterapijske zadatke, a također i odgovornost prema klijentima koji su sebe povjerali profesionalnom psihoterapeutu te tako s njom / njim stupili u poseban odnos.

USPIT donosi etički kodeks i odgovorno je za njegovo provođenje u praksi. Etički kodeks su dužni poštovati svi članovi USPIT: edukatori, terapeuti i edukanti.

Etička uputstva USPIT-a služe:

- da zaštite klijente/pacijente od ne etičkih primjena psihoterapije svih psihoterapeuta i svih edukatora.
- da postavljaju standarde ponašanja za sve svoje članove
- da postavljaju osnovu za upućivanje prigovora i žalbi.

1. PRIMJENJIVOST

Slijedeća etička uputstva obvezuju sve članove USPIT-a

2. PSIHOTERAPEUTSKA PROFESIJA

Psihoterapeutska profesija je odvojena naučna profesija. Ona se bavi dijagnosticiranjem, razumijevanjem i planskim tretmanom psihosocijalnih, i psihosomatskih promjena, smetnji ponašanja i stanja patnje pomoću naučnih i psihoterapeutskih metoda. Psihoterapeutski proces se bazira na interakciji između jednog ili više klijenata / pacijenata i jednog ili više psihoterapeuta s ciljem promicanja promjena u sferi kvalitete života i daljnjeg razvoja klijenta. Psihoterapijsku profesiju određuje obaveza ispunjenja prije spomenutih ciljeva. Od psihoterapeuta se traži da upotrebe svoju stručnost i da vode računa o dostojanstvu i samopoštovanju pojedinca u najboljem interesu klijenta / pacijenta. Profesionalno stajalište psihoterapeuta mora biti u skladu s njenim / njegovim profesionalnim treningom.

2a. Odnos terapeut - klijent, edukator - edukant

- Odnos terapeut / klijent, edukator / edukant je profesionalni odnos u okviru kojeg je dobrobit klijenta / edukanta osnovna briga terapeuta / edukatora.
- Dostojanstvo, jedinstvenost i vrijednost klijenta / edukanta uvijek se mora poštivati.
- Cilj porodično sistemskog terapeuta je unapređivanje svjesnosti klijenta / edukanta, ohrabrivanje samopodrške, te olakšavanje ličnog razvoja i autonomije klijenta sa naročitim osvrtom na povećanje mogućnosti izbora koji im je dostupan, zajedno s njihovom sposobnošću / voljom da prihvate odgovornost za odluke koje donose.
- Porodično sistemski terapeuti moraju shvatiti koji je značaj odnosa za uspješnu terapiju te biti svjesni njegove snage i utjecaja u okviru terapeutske situacije. Uvažavajući profesionalno saznanje o važnosti odnosa terapeut / edukator ne smije eksploatirati klijenta / edukanta finansijski, seksualno, emocionalno ili socijalno.
- Seksualno zlostavljanje u formi ponovljenih komentara, gesti ili fizičkog kontakta seksualne prirode smatra se ne etičkim.
- Porodično sistemski terapeut mora biti svjestan situacije u kojoj se neki drugi odnosi i vanjske obveze sukobljavaju s interesima klijenta. U slučaju takvog konflikta interesa dužnost porodično sistemskog terapeuta je da radi na tom problemu.
- Porodično sistemski terapeuti moraju biti svjesni da dvostrukost odnosa sa zaposlenikom, bliskim prijateljem, rođakom ili partnerom utječe na profesionalni sud.
- Svaki oblik zloupotrebe je prekršaj profesionalnih psihoterapeutskih smjernica. Odgovornost za takve postupke leži isključivo na psihoterapeutu. - Izostanak odgovornosti u odnosu na povjerenje i ovisnost u psihoterapiji ozbiljan je prekršaj tretmana.

3. PSIHOTERAPIJSKI ODNOS

Na početku psihoterapijskog tretmana od terapeuta se očekuje da svog klijenta / edukanta upozna s njihovim pravima s naglaskom na sljedeće:

- upoznaje ga s terapijskom metodom koja će se upotrebljavati (prilagođena i odgovarajuća psihoterapijskom tretmanu)
- upoznaje ga s uslovima uključujući način otkazivanja seansi i prekidanja tretmana.
- s opsegom i vjerojatnim trajanjem psihoterapijskog tretmana.
- finansijski uslovi tretmana kao što su: cijena seanse, plaćanje propuštenih seansi itd.
- povjerljivost - procedura žalbe Pacijentu / klijentu treba dati priliku da odluci ući u psihoterapiju i da izabere psihoterapeuta.

Psihoterapeuti kao i ostalo osoblje vezani su principima povjerljivosti u vezi svih informacija koji su dobili tijekom psihoterapeutske prakse. Isti princip povjerljivosti se odnosi i na superviziju.

3a. Povjerenje

- Cjelokupan odnos između klijenta / edukanta i terapeuta / edukatora smatra se povjerljivim. Kada kod terapeuta / edukatora postoji bilo kakva sumnja u pogledu granica povjerenja ona / on mora zahtijevati superviziju.
- Klijent / edukant treba biti obaviješten da u izuzetnim okolnostima, kada je on (klijent) u opasnosti terapeut / edukator može raskinuti odnos povjerenja i poduzeti odgovarajuće korake.
- Kada terapeut / edukator želi koristiti određene informacije dobivene tijekom rada mora dobiti odobrenje klijenta / edukanta te sačuvati njihovu anonimnost.

4. PROFESIONALNA SPOSOBNOST I RAZVOJ

- Psihoterapeuti trebaju prakticirati svoju profesiju na kompetentan i etički način. Od njih se traži da prate istraživanja i razvoj u naučnom području psihoterapije. Kako bi to postigli trebaju se neprestano profesionalno razvijati.
- Porodično sistemski terapeuti / edukatori imaju posebnu odgovornost da nastave svoj lični i profesionalni razvoj putem regularne supervizije, daljnjih treninga i ličnom terapijom.
- Razvoju profesionalnih sposobnosti doprinosi učešće u istraživanjima i publiciranje radova.
- Terapeuti / edukatori moraju obratiti pažnju na situacije u kojima je uočljiva limitiranost njihove profesionalne kompetencije. Kada to primijete potrebna je konsultacija s kolegama ili supervizorom. Moguće je i da rješenje situacije bude u prepuštanju klijenta / edukanta drugom terapeutu.

5. PRAVA / OBJEKTIVNA ISTINITA INFORMACIJA

- Informacija data klijentu / edukantu mora biti istinita, objektivna i prava. Bilo kakvo krivo i neutemeljeno oglašavanje i obećavanje ozdravljenja je nedopustivo.
- Reklama treba biti ograničena na deskriptivne stavove o raspoloživim uslugama i kvalifikacijama osobe koja ih pruža. Reklama ne treba obuhvaćati svjedodžbe, vršiti usporedbe s drugim terapijskim pristupima ili na bilo koji način nagovještavati da su spomenute usluge efikasnije od onih predviđenih u drugim školama psihoterapije.

6. PROFESIONALNA ODGOVORNOST I ODNOS S KOLEGAMA

- Tamo gdje je potrebno terapeuti / edukatori rade interdisciplinarno s drugim kolegama za dobrobit klijenta / edukanta.
- Psihoterapijska praksa predstavlja aktivnost koja podrazumijeva prihvaćanje profesionalne odgovornosti prema klijentima, kolegama i društvu u cjelini. Dobrobit svakog klijenta predstavlja osnovnu brigu psihoterapeuta.

- Terapeuti / edukatori moraju poduzeti odgovarajuće mjere kako bi obezbijedili sigurnost svojih klijenata / edukanata u fizičkom okruženju u kojem se odvija terapija.
- Terapeutima / edukatorima se preporučuje da svoj profesionalni rad adekvatno pokriju odgovarajućim osiguranjem odštete.

7. ETIČKA UPUTSTVA ZA TRENING IZ PORODIČNO SISTEMSKE PSIHOTERAPIJE I SAVJETOVANJA

Prije spomenuta etička uputstva također se primjenjuju na odnos između edukatora i edukanta.

8. DOPRINOS ZDRAVSTVENOM SEKTORU

S obzirom na njihovu socijalnu odgovornost psihoterapeutima se savjetuje da sudjeluju u pružanju i kreiranju uvjeta življenja koji će unaprijediti, podupirati i uspostavljati psihološko zdravlje i općenitu daljnju zrelost i razvoj naroda.

9. PSIHOTERAPIJA KAO PROFESIJA

Psihoterapeuti će nastojati da se u svojim javnim istupima bilo pisanim ili usmenim, uzdržavaju od štetnih izjava zaključaka i / ili aluzija-nagovještaja koji podcjenjuju položaj, kvalifikacije ili karakter kolega. Psihoterapeuti također prihvaćaju odgovornost da se suoče s kolegama, koji se ponašaju suprotno etičkom kodu i da ih upute odgovarajućem odboru.

10. POVREDA ETIČKOG KODEKSA

Svaki član društva mora biti upoznat sa žalbenim postupkom prilikom povrede etičkog kodeksa.